

Impudor i inhumanitat

Fa una certa angúnia veure com les coses més delicades en si mateixes, o les que per les circumstàncies que hi concorren tenen un respecte, són tractades per certes minories de l'Ajuntament amb l'impudor més absolut i amb la manca més elemental, no ja d'aquell respecte, sinó d'altres d'humanitat.

Aquests senyors de la Lliga, per una banda, i el senyor Solà de Caniçares, per l'altra, han fet un trist favor al senyor Anguera, governador civil de Barcelona, portant-lo al Consistori perquè durant tres hores fos objecte de debat i donant lloc a què als elogis exagerats i d'irònics que els li dedicaven, sorgissin altres veus a retreure-li les faltes, amb perill, el natural perill d'aquests casos, que l'única objectiu que s'aconsegueix fos el d'empetir l'autoritat.

Ni els regidors de la Lliga, ni el senyor Solà de Caniçares han aconseguit que el Consistori, a la manera cortisana i servil dels temps de la Monarquia, acordés trametre una felicitació al governador civil, però el senyor Anguera podria ara trametre a tots els una comunicació en la qual els dignés: «Us resto reconegutíssim al favor que m'heu fet i de pangeiristes com vosaltres, prego a Déu que no me'n doni gaires».

Com digué molt encertadament Joan Casanoves, en la seva qualitat de cap de la majoria de l'Esquerra Republicana de Catalunya, els signants de les proposicions d'afalac al governador, tractaven d'evencendre novament l'estat passional que uns dies havia viscut la ciutat. Ells que ja en plena Monarquia, com a monàrquics representaven el desordre, que per això el poble els va haver de treure, avui amb la República representen encara el desordre i voldrien portar l'ordre republicà. Però la República s'ha d'emparar més en el dret que en l'ús de la força pública, i les funcions de l'autoritat han d'ésser rectores i directives, no pas represives. Per damunt de la llei, la justícia; mai, però, el sentit pretorià de l'autoritat per damunt de la llei deixada en suspens i al servei de qui sap quines injustícies.

I era aquest ja el criteri del senyor Anguera de Sojo, sortint al pas dels que el volien fer servir per als seus petits fins. Ell mateix els havia desautoritzat des de la nota que publicava el diàleg immediat a la voga general. Res d'afalacs, res de servils aprovacions a la seva funció. Com a home de lleis—deia Anguera de Sojo—m'he limitat a complir amb el meu deure. I el compliment del deure no admet la recepció de felicitacions.

Calia, però, des dels escons del Consistori, fer una mica de mullader. Calia cercar de fer una mica de sang en el senyor Anguera. Aleshores la Lliga i el senyor Solà Caniçares impudicament dissecaven el senyor Anguera damunt l'hemicle consistorial, amb el pretext de retre-li homenatge.

Això és simplement impudor i afany de fomentar les passions. Hi ha encara una cosa més greu. Hi ha manca d'humanitat, i absència del sentiment més primari que es pugui demanar a l'home en tant que animal racional.

Hi havia hagut un fet. Per nerviosisme, per irresponsabilitat, per manca del control de si mateixos en els agents de l'autoritat, un grup de ciutadans caçats a l'atzar en una escala del carrer de la Tapineria, on s'havien refugiat, havien estat tirotejats en un moment de pànic de la força pública, davant la Direcció de Policia. Són fets que l'autoritat judicial ha d'aclarir. Havien caigut vuit homes. Tres morts i cinc ferits. Digueu-li llei de fugues, digueu-li assassinat, digueu-li homicidi per imprudència, digueu-li accident, digueu, si voleu que els que els varen matar i els varen ferir no mereixin cap càstig, an són mereixedors d'una medalla, el fet sempre serà el mateix: Tres morts i cinc ferits, que no tenien res que veure ni amb la vaga, ni amb la resistència del Sindicat del carrer de Mercaders, ni amb cap aldarull marquè.

Aquesta sang, encara calenta, aquests homes còsits a trets, la de-

Declaracions de l'Alcalde de Barcelona doctor Aguadé

Cal que els que tenen diners, tributin. — Un possible emprèstit de 28 milions. — La Gran Via de les Corts Catalanes perllongada fins a Castelldefels. — El passeig marítim de Castelldefels a Barcelona. — L'obertura de les Vies de les Rondes a la Rambla i de la Virreina a la Via Laietana.

Madrid, 17. — Un dels nostres redactors s'entrevistà al Congrés amb l'alcalde de Barcelona, senyor Aguadé qui li digué que havia vingut a demanar al Govern que es concedís al Municipi de Barcelona quiscuna amplitud més en el règim de tributs amb el fi de nivellar la situació econòmica; i que efectivament, el senyor Prieto li havia promès interessar-se per aquesta petició.

— I un cop concedida aquesta autorització als aprofitareu? — Tanmateix augmentant la recaptació en els impostos. En això hi ha molta que no rendeixen el que deuen. Vegi que en un pressupost de 100.000.000 de pessetes tenim de pagar 58 milions per atendre els compromisos de l'Exposició, hem de pagar 30.000.000 de pessetes per nòmina d'empleats i obrers municipals i així ens queden res més que 12.000.000 de pessetes per atendre a totes les atencions de la ciutat.

— Aprofitat l'Estatut — digué el nostre company —, res d'això tindrien vostres que venir a demanar a l'Estat.

Dr. AGUADÉ I MIRO

— És clar. Llavors tindriem una administració completament independent amb la qual crec que tindriem els recursos necessaris sense grans sacrificis per ningú.

El nostre company li parlà respecte del problema de l'atur i el senyor Aguadé li explicà amb la forma que s'atà a aquestes obres i que solament ha aquests a l'Ajuntament de Barcelona des de que s'implantà unes 500.000 pessetes.

— És clar que podem portar a terme obres, tant per millora de la ciutat com per atendre amb menys sacrificis a aquestes necessitats obreres. Tenim el projecte d'allargar la Gran Via Sud fins al mar per construir després un passeig marítim de 28 quilòmetres des de les costes de Garraf a Barcelona, així com una sèrie de reformes en el cas de la ciutat i la construcció d'una via que vagi des de les Rondes i les Rambles i en aquestes unes bifurcació en forma de U grega per continuar fins la Gran Via Laietana. Tot això és urgent perquè s'acosta l'hivern i el problema de l'atur tindrà pitjor aspecte; però necessitem recursos. Seria convenient que poguéssim emetre un emprèstit de 28.000.000 de pessetes per això hem sollicitat.

Respecte a la situació obrera a Barcelona digué el Dr. Aguadé que la tranquil·litat era absoluta i que creia que l'ocorregut aquests dies serviria de lliçó als elements extremistes. Els altres, els moderats, ja veuran que procurem atendre en tot cas les qüestions obreres sense subintenció d'actes de violència.

— Atlante.

fensa dels quals feia amb paraula trèmula el regidor Velilla, no mereixeren del regidor Segarra, de la Lliga Regionalista, sinó unes frases iròniques i desgraciades per concloure que tot plegat era un simple argument sentimental de Novela Rosa, i donaren lloc a què el senyor Solà de Caniçares, al qual tant republicans votaren per equivocació, fes el pallasso amb una mica més d'intensitat encara que en sessions anteriors, en plena inconsciència que hi havia la sang de vuit homes de per mig.

Com volen aquests homes que se'ls respecti, si amb els seus fets demostren que no se saben respectar ni a si mateixos.

Alcalà Zamora gran amic de Catalunya

(Conferència telefònica amb el nostre redactor en cap Joan Alavendra, a dos quarts de dues de la matina.)

Madrid, 18. — Una vegada més la intervenció d'Alcalà Zamora ha estat al servei de Catalunya.

Absent de la Cambra en la sessió de dimecres, el president del Govern provisional de la República ha tingut avui l'habilitat de treure la qüestió de la volació, de dins del carreró sense sortida en què havia quedat situada en el debat anterior.

Alcalà Zamora, per evitar la reproducció de l'escàndol a propòsit de si la República ha d'ésser federal o no, ha presentat una proposició transaccional en la qual, tot i no constar-hi la paraula "federal", es diu que la República serà constituïda per Municipis i regions autònomes. Ha estat acceptat que la proposició passés a estudi de la Comissió de la Constitució.

Hem parlat amb els diputats Xirau i Alomar i es mostren absolutament d'acord amb aquesta proposició que obre la porta a l'Estatut i sembla que serà acceptada per unanimitat.

L'interès de la sessió d'avui ha residit en el duel Alba-Alcalà Zamora, sostingut a propòsit de la dita proposició.

Alba ha atacat insidiosament el President entre la protesta unànime i sorollosa de tota la Cambra que estava absolutament plena, i del públic que hi era a vessar. En alguns moments l'escàndol contra Alba ha estat formidable.

Alcalà Zamora ha replicat amb un discurs ple d'emoció, que ha estat interromput sovint pels aplaudiments de la Cambra, que en acabar l'ha ovacionat frenèticament a peu dret.

En referir-se a la visita que Ro-vira i Virgili i Bofill i Mates li feren a la presó, "visita efusiva—ha dit—que segellà la concòrdia amb

la República", ha esclatat una ovació que ha durat llarga estona.

L'Estatut ha guanyat molts punts en la sessió d'avui.

Tothom té la impressió que els Albas, Emilianos, Royos Vilanovas i comparses, han rebut un cop mortal.

La Cambra ha demostrat una gran sensibilitat republicana i podem ésser optimistes respecte del resultat final que serà favorable en absolut a Catalunya.

Compagnys, Lluís Valls i Xirau, amb els quals hem parlat, estan molt satisfets i no s'imaguen de proclamar que el discurs de l'Alcalà Zamora ha fet donar a la qüestió un tomb molt favorable.

— Atlante.

YANGUAS, CALVO SOTELO, MARTINEZ ANIDO, CALLEJO, BENJUMEA, AUNOS I MORENO ZULUETA HAN DE COMPAREIXER EN EL TERMINI DE DEU DIES

Madrid, 17. — La subcomissió primera de responsabilitats ha publicat el següent edicte que diu:

"La subcomissió primera de responsabilitats de les Corts Constituents encarregada de depurar les derivades del cop d'estat i actes polítics de la dictadura, cita i emplaa per mitjà d'aquest edicte els senyors don Josep Yanguas Mejia, don Josp Calvo Sotelo, don Severi Martínez Anido, don Eduard Callejo Cuesta, don Rafael Benjumea Brin, don Eduard Aunós Pérez i don Francesc Moreno Zulueta, perquè compareixin davant la dita comissió en el termini de deu dies a comptar de la publicació del present edicte en la Gasetta de Madrid sota apercibiment de que en cas de transcorrer el termini sense presentar-se se'ls seguirà el processament incoat contra ells i seran processats i jutjats en rebellió. — Palau de les Corts a 17 de setembre de 1931. — El secretari, Eduard Ortega i Gasset". — Atlante.

Declaracions de Lluís Companys a propòsit d'una Informació de "El Sol"

Madrid, 17. — Interrogat per periodistes en el Congrés el senyor Companys sobre la informació de "El Sol" en la qual afirmava que la minoria de l'esquerra catalana es retiraria de la Cambra, va contestar que això no és veritat i que ell segueix optimista respecte a l'aprovació de l'Estatut. — Atlante.

Subscriu-vos a L'OPINIÓ

El Parlament de la República, asserenat gràcies a un magnífic discurs d'Alcalà Zamora

Alba ha trobat un ambient francament hostil.—Es aprovada una proposició del President del Govern, que obre encara més amplies camins a l'Estatut de Catalunya

Madrid, 17. — A les 4.20 de la tarda comença la sessió de la Cambra sota la presidència del senyor Besteiro. Hom llegeix l'acta de la sessió anterior i s'aprova.

Al Banc blau el cap del Govern i els ministres de la Governació, Justícia, Hisenda i Comunicacions.

EL PRESIDENT llegeix una llista de diputats que votaren a favor i en contra de la proposició presentada ahir pel senyor Araquistain. Anuncia que es va a procedir a l'elecció de la comissió per demanar el suplicatori per processar el senyor García Hidalgo.

Afeix el President que ha rebut una carta del general Alzupuru, ex ministre de la Guerra del Govern Alhucemas, per consumir un torn en defensa de la seva actuació i una altra carta del senyor Fernández. Per la Presidència es creu que no deu concedir-se.

EL CACIQUISME A LUGO

Hom llegeix el dictamen de les actes de Lugo demanant que s'anul·lin per haver-se emprat procediments caciquils.

Aquesta proposició la signen els senyors Cordero, Menéndez i altres i es demana una nova elecció.

El senyor MORENO CALVACHE, que és altre dels signants d'aquest vot en defensa i demana que s'anul·lin les actes per haver estat les eleccions una fàccia. Manifesta que els triomfadors són representants

de procediments caciquils i demana que una comissió nomenada pel Govern examini aquest cas i impedeixi el falsejament de l'elecció.

Solicita que es verifiqui altra elecció i s'estén en llargues consideracions per provar le seves afirmacions.

Intervé en el debat el senyor CABOT, de la Comissió que defensa el dictamen afirmant que s'ha de castigar la provincia que no sabé treure's el jou del caciquisme.

Un cop consumit el torn reglamentari i a instàncies de la Presidència es prorroga el debat.

Hom concedeix la paraula al Sr. CORDERO qui pronuncia un llarg discurs relatant el caciquisme que impera a la provincia des de fa vint anys.

El Sr. CORDERO justifica la seva absència de les deliberacions de la comissió d'actes de Lugo, per coincidir amb la de Responsabilitats, de la qual n'és president.

Afirma que la seva conducta en la comissió d'actes li ha valgut la campanya de difamació, que desprecia.

Diu que avui a Espanya hi ha un gran esperit de viva ciutadania que es revela contra el que succeïx a Lugo. Allí mai no hi ha hagut organitzacions polítiques. Hi ha

Catalunya", ha esclatat una ovació que ha durat llarga estona.

L'Estatut ha guanyat molts punts en la sessió d'avui.

Tothom té la impressió que els Albas, Emilianos, Royos Vilanovas i comparses, han rebut un cop mortal.

La Cambra ha demostrat una gran sensibilitat republicana i podem ésser optimistes respecte del resultat final que serà favorable en absolut a Catalunya.

Compagnys, Lluís Valls i Xirau, amb els quals hem parlat, estan molt satisfets i no s'imaguen de proclamar que el discurs de l'Alcalà Zamora ha fet donar a la qüestió un tomb molt favorable.

— Atlante.

De la conferència de la Taula Rodona

GANDHI VOL LA INDEPENDENCIA COMPLETA DE LA INDIA

Londres, 17. — En una reunió celebrada per els diputats laboristes en una de les sales de Comissions de la Cambra dels Comuns, a la qual va assistir Gandhi, aquest va pronunciar un discurs fent veure que l'objecte de la seva estada a la capital anglesa era obtenir la independència completa de l'Índia.

Va fer ressaltar que el Mandament que el Congrés li va atorgar i la confiança amb què ell tenia posada al poble indi, li prohibia acceptar compromisos prop d'aquesta qüestió sense comptar abans com ells. — Fabra.

La sublevació de la marina Xilena

EL CONSELL DE GUERRA NAVAL ES DECLARA INCOMPETENT PER JUTJAR ELS MARINS REBELS

Santiago de Xile, 17. — El Consell de guerra naval reunit actualment Gelipe per a jutjar els promotors de la passada revolta naval, s'ha declarat incompetent.

En vista d'això el Govern ha procedit ràpidament a la formació d'un nou Consell de guerra.—Fabra.

QUATRE CONDEMNATS A MORT I DOS A TREBALLS FORÇATS

Santiago de Xile, 17. — El nou Consell de guerra que ha jutjat els sublevats de Coquimbo ha condemnat a mort quatre sots-oficials.

Dos més han estat condemnats a treballs forçats; quatre a deu anys de presó i els altres processats a dos anys de la mateixa pena. — Fabra.

uns petits comitès republicans que anuncien que sorgeixen ara i necessiten estímul per a protegir-los contra el caciquisme. Hi ha una modesta organització insuficient socialista que lluita amb el caciquisme que la combat a mort. Allí no hi ha partit liberal ni conservador.

Preguntarem com se sosté el caciquisme. La monarquia col·locà allí un home de la seva confiança, i aquest home domina la provincia ja fa vint anys. Aquest és el temps que fa que a Lugo no se celebren eleccions. Disposa dels ajuntaments, dels jutjats, de les juntes del cens, de la guàrdia civil, dels funciona-

ria de Correus i d'Hisenda. Prop de la capital els electors, per acudir al col·legi electoral, han de caminar més de quaranta quilòmetres. S'ha fet una arbitrària distribució dels col·legis electorals perquè no hi hagi eleccions possibles, i es pot aplicar l'article 29. Però es va proclamar la República i no l'article 29 i ara surten les protestes de petits nuclis anticaciquils que volen llibertat.

Vosaltres no voleu que el vostre districte s'assembli al de Lugo, i feu molt bé, perquè si s'assemblés,

Segueix a la pàgina 4

L'actuació de la majoria consistorial

El que ha fet i el que pensa fer la Comissió de Responsabilitats

Una conversa amb el senyor Vilalta

L'actuació de la Comissió municipal de responsabilitats és altament meritòria, doncs la tasca que constitueix el seu comès no és gens fàcil ni planera. Fer, com aquesta comissió fa, una obra de revisió, imparcial i serena, dels disbarats administratius i de les disbauxes econòmiques dels homes de la Dictadura, equival a ensopegar a cada pas amb un feix de dificultats de tota mena, les quals han d'ésser vençudes, pacientment, i sense estridències. Aquesta tasca revisorista requereix un seny que no falta pas als components de la Comissió: requereix, també, una gran discreció i un màxim respecte a la llei, per tal de que mai la passió pugui sobreposar-se a la justícia.

Sabedors de que la Comissió de Responsabilitats treballa sense descans en la tasca que hom li ha confiat i per tal de poder oferir als nostres lectors una referència de la seva actuació, ens hem entrevistat amb el seu president, el tinent d'alcalde Sr. Vilalta, el qual, molt amablement, s'apressà a satisfer les nostres desitjos.

— La Comissió de Responsabilitats — va dir-nos —, fou constituïda per iniciativa de l'Esquerra Republicana de Catalunya, puix no figura entre les establertes per la llei municipal. La majoria vellent pels interessos morals i materials de Barcelona volgué que la ciutat conegué l'abast de l'obra de la gent de la Dictadura, basant-se a aquesta exposició de fets en dades certes i en els preceptes legals conculcats.

En començar la seva tasca, la Comissió va trobar-se amb que l'única legal que tenia per a complir els seus fins, era el d'interposar recors contenciosos contra els acords dels anteriors Ajuntaments, a fi d'aconseguir l'ur declaració de lesivitat. No és pas això el que desitjava la majoria d'Esquerra Republicana,

partidària d'emprar procediments més ràpids i enèrgics. Però manca d'altres facultats i de mitjans extraordinaris d'investigació, malgrat el seu desig, hagué d'acceptar el procediment de la lesivitat, no sense haver intentat aconseguir del Govern, una autorització per a procedir a la revisió de les fortunes privades dels homes de l'antic règim.

Per l'obligat camí de la lesivitat — seguí dient-nos el Sr. Vilalta — s'ha fet molta feina. A hores d'ara, arriba a 41 milions de pessetes, l'impost dels perjudicats ocasionats al Municipi pels acords declarats lesius. I aquesta grossa quantitat, la Comissió entén que l'han de pagar de llur butxaca els que malbarataren els interessos de la ciutat.

Per a evitar que els qui han fugit i els qui resten a Barcelona, gaudixin tranquil·lament del producte de llur gestió — afegí el senyor Vilalta — valgué proposar a la Comissió que hom demanés al Govern la concessió de l'embarcament preventiu dels béns propietat dels responsables de l'esmentat perjudici a la ciutat. La Comissió ho acceptà portant la proposició al Consistori, el qual el dimecres, va aprovar-la per unanimitat.

El procediment per aquest embarg, crec jo — continuà el senyor Vilalta — ha d'ésser relativament senzill. La mateixa autoritat judicial que ha de fallar la lesivitat d'un acord, pot ésser la facultada per a prendre aquesta mesura de precaució que nosaltres demanem. I cal fer constar que no ens mou el desig d'anar a una confiscació, sinó tan sols obtenir una garantia de què, al menys, pecuniàriament, la gent de la dictadura sofrirà les conseqüències de la seva conducta. Crec jo, i creuen els meus companys de majoria, que no és deu ni és pot contemplar im-

Segueix a la pàgina 7

ELS ETERNIS SENSE-FEINA

per Gaston Ry

La sublevació de la marina Xilena

EL CONSELL DE GUERRA NAVAL ES DECLARA INCOMPETENT PER JUTJAR ELS MARINS REBELS

Santiago de Xile, 17. — El Consell de guerra naval reunit actualment Gelipe per a jutjar els promotors de la passada revolta naval, s'ha declarat incompetent.

En vista d'això el Govern ha procedit ràpidament a la formació d'un nou Consell de guerra.—Fabra.

QUATRE CONDEMNATS A MORT I DOS A TREBALLS FORÇATS

Santiago de Xile, 17. — El nou Consell de guerra que ha jutjat els sublevats de Coquimbo ha condemnat a mort quatre sots-oficials.

Dos més han estat condemnats a treballs forçats; quatre a deu anys de presó i els altres processats a dos anys de la mateixa pena. — Fabra.

Diuen que Espanya és una República de treballadors... Vegem si no tinc raó d'ésser monàrquic!

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.

— Atlante.